

NAŠ GLAS

hp DROGA
PREHRAMBENA INDUSTRIJA n.s.o. PORTOROŽ

INTERNA IZDAJA

«Naš glas» izdaja delovna organizacija HP Droga, Portorož. List urejuje uredniški odbor skladno s predpisi. Predsednica uredniškega odbora Majda VLAČIČ. Odgovorna in glavna urednica Albina ŠKAPIN. Tiska ZGP Primorski tisk, TOZD Tiskarna Jadran 1982, v nakladi 2500 izvodov. List dobijo člani kolektiva brezplačno.

LETO XXIV.

PORTOROŽ, DECEMBER 1982

ŠTEVILKA 5

ZASTAVLJENIM CILJEM NAPROTI

Zaostreni pogoji gospodarjenja in stabilizacijska prizadevanja v letu 1982 so nas primorala opreti se na lastne moči in toliko bolj aktivirati notranje rezerve.

V takem stanju se pojavlja veliko nepredvidenih poslovnih problemov, zlasti na tržnem področju. Značilnosti tržnih razmerij v letu 1982 so naslednje: pomanjkanje surovin, zapiranje trga, nenormalno naraščanje cen in podobno. Na prodajnem področju ravno tako zapiranje trga in pogojevanje vezane prodaje enih proizvodov z drugimi, ki jih ni na domačem trgu. Primer: kupci pogosto ne kupijo drugih izdelkov, če jim dobaviš tudi kavo, ki je na domačem trgu ni.

Izvozna prizadevanja so bila usmerjena na doseganje

planiranega izvoza, ki je tudi realiziran.

Posebne težave v poslovanju v letu 1982 so nastopile, ko je ob polletju prišlo do spremembe zakona o deviznem poslovanju oziroma do zmanjšanja dela deviznih sredstev, s katerim razpolaga TOZD od 65 % na 31 %. Takrat so nastale resne težave v zagotavljanju normalne proizvodnje v več temeljnih organizacijah.

S tem ukrepom smo morali uskladiti proizvodnjo tudi na račun zmanjševanja plana proizvodnje oziroma zmanjševanja prodaje na domačem trgu na račun doseganja planiranega izvoza. Usklajevanje odnosov v proizvodnji pri tako spremenjenih pogojih gospodarjenja, nam je lahko us-

pelo edino z enotno poslovno politiko.

Nedoseganje planirane proizvodnje zaradi pomanjkanja surovin bo vplivalo tudi na doseganje uspešnosti poslovanja kmetijske in ribiške dejavnosti. Vremenske razmere so nekoliko bolj ugodno vplivale na proizvodnjo v kmetijstvu, manj ugodno pri ulovu rib. Kljub novi tehnologiji ulova je bil zaradi slabe kvalitete ribe letošnji ulov ribe pod planskimi predvidevanji.

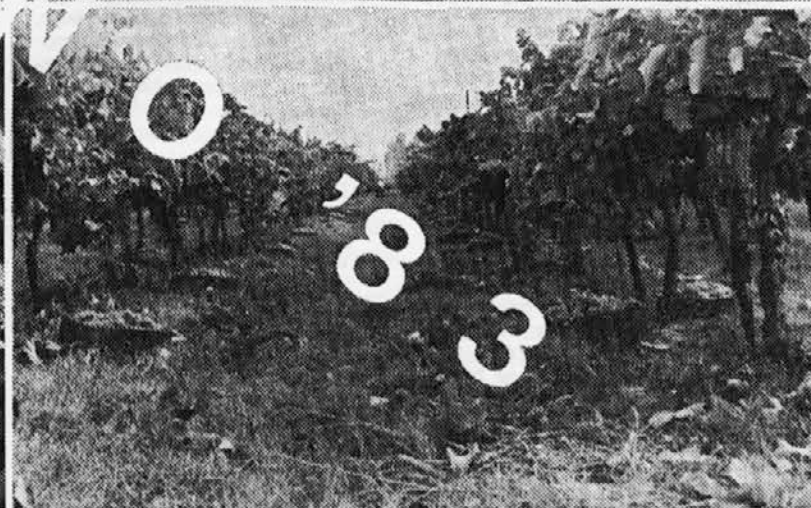
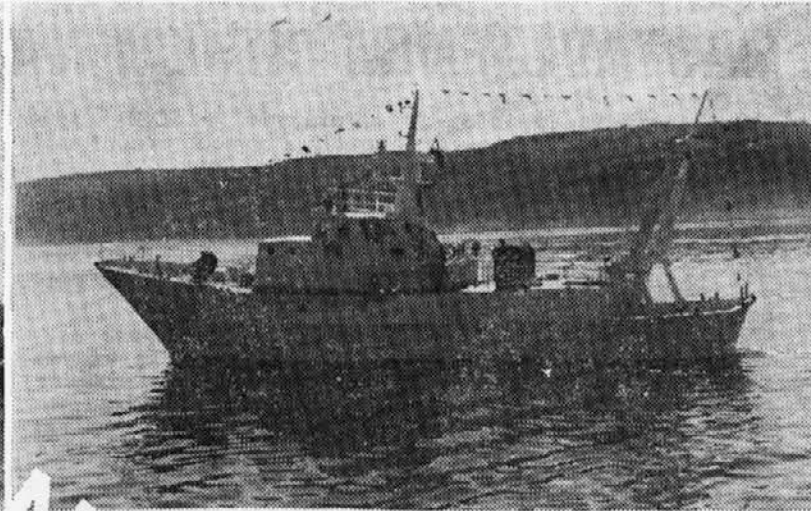
Težavam v proizvodnji in na tržišču je treba dodati posebne težave na finančnem področju, zlasti pri zagotavljanju likvidnosti DO. Visoka inflacijska gibanja in restrikcije v monetarno-kreditni politiki, kot tudi nedisciplin pri izvajanju zastavljene finančne politike v naših TOZD,

so vplivali na pomanjkanje likvidnih sredstev za tekoče poslovanje, kot tudi za investicije. Na finančne rezultate TOZD, razen nedoseganja proizvodnje, bodo tudi letos vplivale prekomerno naraščanje cen surovinam, ter visoke obveznosti iz dohodka na račun obresti na kredite.

Kljub naštetim težavam pričakujemo, da bodo vse TOZD v letu 1982 zaključile poslovanje pozitivno, razen TOZD «Riba», ki je imela slab ulov, ter visoke stroške za gorivo in obresti na devizne kredite.

V naslednjem letu — 1983, nas čakajo enako zaostreni pogoji gospodarjenja, zato si moramo še posebej prizadevati za dosledno izvajanje do-

(Nadaljevanje na 2. strani)

V Drogi smo instalirali nov elektronski računalnik

Prodor računalniške tehnologije

Področje računalniške tehnologije je eno tistih področij, ki se je v zadnjih 15-letih razvijalo morda z največjo hitrostjo. Na novo razviti in sodobni računalniki so zastareli že v nekaj letih in bili tako rekoč za staro železo. Ekonomsko in organizacijsko učinkovite firme na Zahodu so svojo računalniško opremo zaradi tega menjavale tudi na 3 do 4 leta. Z uporabo še boljše opreme so nemalokrat še bolj utrdile že tako čvrste finančne pozicije.

Jugoslovani se v uporabi sodobne računalniške tehnologije z Zahodom nismo mogli enakopravno kosati; predvsem ne, zaradi vedno neuravnotežene zunanje trgovinske dejavnosti, ki je onemogočala uvoz računalniške opreme, zaradi vedno problematično nizke akumulativnosti delovnih organizacij, zaradi katere je bilo potrebno črtati neproizvodne investicije, dostikrat pa tudi zaradi lastne nerodnosti in neiznajdljivosti.

Jugoslovansko računalništvo je imelo kljub navedenim težavam svoj razcvet. V obdobju 1970 do 1975 je bilo pri nas instaliranih na stotine računalniških sistemov — največ IBM-ovih. Po 75 letu beležimo umiranje računalniškega »booma«, če že ne nazadovanje.

V 77 letu smo tako tudi v DROGI (takrat še DELAMARISU in DROGI) že začeli razmišljati o zamenjavi računalnika, ki smo ga že 5 let s pridom uporabljali. Seveda zaradi tega, ker so novi računalniki tehnološko zelo prekašali stare, kakršen je naš, tako po količinski sposobnosti kot po možnostih za bolj enostavno in organizacijsko učinkovito uporabo, še najbolj pa po cenenosti. Pot do novega računalnika pa ni bila niti hitra niti enostavna.

5 let postopkov za nabavo računalnika

Prve poizkuse, da bi zamenjali sedanji računalnik z novim, smo usmerili proti IBM. Zamenjava stroja pri istem proizvajalcu je imela precej tehnoloških prednosti, kot na primer: možnost enostavnega prenosa programov in podatkov z enega na drugi stroj, z leti pridobljene računalniške izkušnje in znanje bi bilo uporabno še naprej, delovanje servisne službe je dobro utečeno, itd.

Zaradi vedno težje devizne situacije v Jugoslaviji pa repub-

liški in zvezni upravni organi take zamenjave niso dovolili. Zato smo se odločili, da zamenjamo star računalnik z novim, ki je jugoslovanskega proizvodnega porekla. Odločili smo se za računalnik Ei-Honeywell H6 model 57. Glavni razlogi, da smo se odločili za to stroj, so naslednji:

- stroj je bilo možno nabaviti
- plačilno sredstvo je bil dinar in ne devize
- cena je bila daleč najnižja v primerjavi z drugimi možnostmi
- model 57 je trenutno najmoč-

nejši model tega tipa stroja, kar jih na naše tržišče dobavljajo in ga bo možno širiti skladno s potrebami DROGE v bližnji prihodnosti.

Potrebno pa je, da povemo, da so našeti razlogi za nabavo v glavnem finančne narave. Tehnološko gledano bomo ob zamenjavi IBM stroja s Honeywellom imeli delavci, ki z računalnikom delamo, veliko problemov in dela v naslednjem 2-letnem časovnem obdobju. Gre predvsem za sledeče probleme:

- na nov računalnik bomo prenesli 12 že utečenih obdelav,

ki so programirane v programskem jeziku RPG II. Ob tem prenosu bo potrebno več ali manj popraviti približno 1200 programov, ki jih uporabljamo stalno ali občasno.

- Nov računalnik sicer lahko uporablja programski jezik RPG II, vendar pa ima mnogo boljše delovne sposobnosti v programskem jeziku COBOL. Zato bomo v bodoče morali v delo vnesti ta obstoječi programski jezik, postopoma pa tudi vse obstoječe RPG II programe zamenjati z novimi.

Prve težave

ZASTAVLJENIM CILJEM NAPROTI

(Nadaljevanje s 1. strani)

govorjene poslovne politike DO, uvajanje domačih surovin v proizvodnjo, povečanje izvoza in dobro gospodarjenje v temeljnih organizacijah.

V letu 1982 je potekala ena od najvažnejših akcij pri oblikovanju dolgoročne usmeritve naše delovne organizacije z vidika povezovanja v večje sisteme, s ciljem stabilnejšega poslovanja in zagotavljanja večje socialne varnosti zaposlenih v težavnem položaju celotnega gospodarstva in stabilizacijsko opredeljenih pogojev poslovanja.

Povezanost primarne kmetijske in živilske predelovalne industrije v DO Droga-Agraria Portorož pomeni radikalno preobnovo celotne agro-živilske proizvodnje na obalno-kraškem območju in zagotavlja uspešen razvoj primarne in sekundarne dejavnosti. Ekonomski razvoj in uspešnost združitve je bila s strani strokovnih delavcev predstavljena v ekonomskih elaboratih, ter podprta s strani zaposlenih v DO, katere se združujejo, v javnih obravnavah meseca julija.

Odnose med TOZD in TOK, ter odnose med DO, katere se

združujemo v SOZD, smo uredili s samoupravnimi sporazumi, o katerih se bomo odločali konec leta in preko njih uresničevali zastavljene skupne interese in cilje, katere želimo doseči s povezovanjem v DO »DROGA-AGRA-RIA«.

- oblikovanje poslovne politike do surovinske baze in do kmetijske proizvodnje z usklajevanjem nabave za skupne potrebe in s ciljem nadomeščanja uvoženih surovin z domačimi,
- usmeritev raziskave razvoja programa proizvodnje, predelave, dodelave na podlagi usklajenih specializacij tehnoloških procesov agroživilsko-predelovalne proizvodnje,
- združevanje sredstev in dela za vsestranski razvoj proizvodnih zmogljivosti s posebnim poudarkom na izvozu,
- usklajevanje in oblikovanje tržne politike ter skupni nastop na jugoslovanskem in zunanjem tržišču,
- oblikovanje in usklajevanje politike za potrebe skupnega vlaganja v kmetijstvo,

- izvajanje specializacije proizvodne usmeritve in proizvodnega programa.

Cilje, katere želimo uresničiti s povezovanjem v SOZD, so sledeči:

- organizirati kmetijsko proizvodnjo in pospeševati njen razvoj za potrebe lastne predelovalne živilske industrije in za potrebe trgov,
- pospeševati ulov, predelavo in prodajo rib in ribjih proizvodov,
- razvijati gostinstvo, hotelstvo in turizem z usmerjanjem k izrabi naravnih danosti in krajskih značilnosti slovenske Istre, Krasa in Brkinov, ter s tem pospeševati izvoz proizvodov preko turistične ponudbe,
- v zunanje-trgovinskem poslovanju pospeševati izvoz naših proizvodov ter krepiti obmejno gospodarsko sodelovanje,
- razvijati zmogljivosti trgovine na veliko za oskrbo velikih potrošnikov in maloprodajne mreže s širjenjem prodaje skladno s potrebami potrošnikov,
- smotno koristiti združena sredstva,

- racionalno uporabljati in razporejati kadre pri opravljanju zadev, ki so skupnega pomena v SOZD.

Ne glede na novo organizacijsko zasnovo naše DO in njene povezanosti na obalno-kraški regiji, ostanemo še vedno povezani v SOZD HP, predvsem zaradi neposrednih interesov na tržnem in tehnološko-razvojnem področju, ter finančnem v okviru do sedaj združenih sredstev oz. sprejetih obveznosti po samoupravnem sporazumu o združevanju sredstev.

V letu 1983 nas glede na stabilizacijsko opredeljene usmeritve čaka najtežja naloga usklajevanja blagovno-denarnih težav v tekočem poslovanju ter oblikovanju in aktiviranju funkcionalnega sistema nove organiziranosti TOZD in TOK.

Za doseg zastavljenih ciljev bo potrebno združiti in usmeriti vse samoupravne in delovne moči v enotno in stalno nalogo.

V SVOJEM IMENU IN IMENU CLANOV KPO, ŽELIM VSEM DELAVCEM SREČNO NOVO LETO!

Predsednik KPO
HP »DROGA« PORTOROŽ
Marcel KRALJ

Da bi to naredili, si bomo morali pridobiti nove in poglobljene izkušnje in programiranje s CO-BOLOM ter nato postopoma opraviti ogromno delo, ki se bo nanašalo na programiranje obdelav. Glede na težko devizno situacijo naše delovne organizacije pa smo se zavestno odločili za tako zameno.

Od naročila do dobave stroja pa je minilo nato 18 mesecev. Dobava stroja je kasnila za 1 leto zaradi uvoznih problemov, ki jih je dobavitelj Ei iz Niše imel z nabavo repromateriala.

Stroj smo tako dobili ob koncu septembra. Še v istem mesecu so ga tehniki dobavitelja instalirali, tako da je z oktobrom '82 v uporabi.

Prenos dela na novi računalnik

Takoj po instalaciji stroja smo pričeli s prenašanjem dela na nov računalnik. Sam način prenosa smo načrtovali še pred dobavo, potekal pa bo postopoma v fazah.

1. faza in prenos obstoječe dejavnosti: Ta del prenosa predstavlja prenos obstoječih računalniških obdelav v nespremenjeni obliki s starega na nov stroj. V tem času boste uporabniki računalniških podatkov postopoma prejeli izpise obdelav z novega stroja, ki pa bodo enaki, kot bi bili na starem. Predvidoma bomo prenos obdelav izvršili do konca junija '83.

2. faza: programiranje vhoda in izhoda podatkov preko terminalov in vzpostavitev telefonskih povezav med terminali in računalnikom.

V tej fazi, ki bo predvidoma trajala do konca 83. leta, bomo za vse obstoječe obdelave programirali vhod in izhod podatkov preko terminalov. Terminale bomo postopoma razmestili po službah, ki jih bodo opravljale. Tam se bodo podatki neposredno vnašali, do računalnika pa bodo prišli preko telefonskih linij. Enako bo z rezultati obdelav. Iz računalnika bodo preko telefonskih linij prišli do terminalov, kjer jih bo mogoče videti na ekranu ali pa izpisati na terminalski printer.

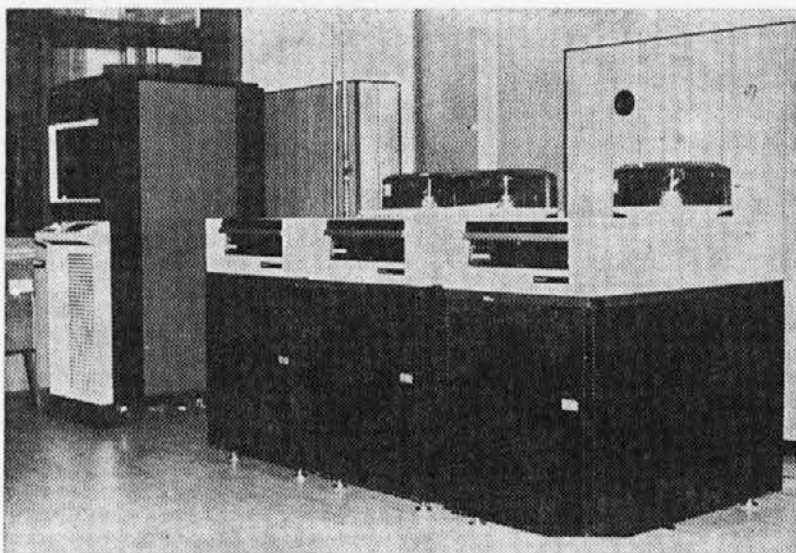
3. faza: izdelave novih obdelav v tretji in zadnji fazi, ki bo pričela po načrtih v 1984. letu, bomo pričeli na novo oblikovati in programirati tako tiste obdelave, ki jih že imamo, kot tiste, ki jih do sedaj še nismo imeli.

Seveda se postavlja vprašanje, zakaj delati vse še enkrat na novo, tudi to, kar že obstaja. Odgovor tiči tukaj: sedanje obdelave so narejene tako, kakor je to bilo potrebno za sedanjo računalniško tehnologijo.

Nova računalniška tehnologija pa se je korenito spremenila in računalnik z uporabo starih obdelav ne bi bil pravilno obremenjen, pa tudi ne bi omogočal uporabo vseh tistih prednosti, ki jih sicer nudi.

V čem se bodo bodoče nove obdelave razlikovale od obstoječih, pa bi bila lahko tema posebnega članka, seveda, če nas to zanima.

Vanja DUJC

Računalnik Ei Honeywell, model 57

Podatki se bodo vnašali preko terminalov

Del obnovljene ribarnice v Puli

Ribarnico v Puli smo obnovili

V TOZD »Blagovni promet«, DE Promet z ribo imamo organizirano prodajo rib preko ribarnic v Sloveniji ter edine, ki ni na slovenskem ozemlju — v Puli. Ribarnica v Puli je locirana v prostorih puljske tržnice. V ribarnici dela pet ljudi: poslovodja tov. SKOKO Josip, pomočnik poslovodje in hkrati voznik dostavnega kombija tov. RUBA Mario ter tri prodajalke rib: tov. KLUNIČ Lizeta, KOSKA Ana in FERČEC Antonija.

V letu 1981 so v ribarnici v Puli prodali 132 ton vseh vrst rib v vrednosti 12.775.000 din. V letošnjem letu imajo planirano prodajo v višini lanske realizacije, ki pa jo bodo skoraj zagotovo presegli, saj so v devetih mesecih ustvarili že 85 % plana. Puljska ribarnica ima poleg klasične oblike prodaje sveže in zmrznjene ribe tudi posebno vlogo, saj opravljajo pomembno nalogo odkupa in prevzema svežih rib od naših kooperantov in privatnih ribičev v Puli in njeni okolici.

V letu 1981 so se začeli pogovori o rekonstrukciji celotne tržnice v Puli. Nosilec investicij je bila RO »Tržnica i hladnjača« iz Pule, sovlagatelj pa smo bili vsi nosilci dejavnosti v prostorih tržnice. Iz HP »DROGA« Portorož smo združevali sredstva za prostore, ki jih uporablja TOZD »Živila« za svoje skladišče in prodajalno ter TOZD »Delamaris« v sklopu katere so do lanskega leta bile tudi ribarnice. Naš delež za obnovo ribarnice je znašal okrog 1.300.000 din za gradbena dela. Sami smo morali nabaviti novo opremo in smo v ta namen sklenili pogodbo z LTH Škofja Loka za dobavo in montažo hladilne opreme. Nabavili smo dva nova zmrzovalna pulta, novo zmrzovalno skrinjo, LTH pa je montiral dve montažni hladilni

komori (9 m³ in 18 m³) za svežo in zmrznjeno ribo. Celotna vrednost novo nabavljene hladilne opreme z montažo je okrog 1.150.000 din. Obnovitvena dela so se začela v oktobru 1981. leta in bi morala biti zaključena do marca letos. Kot je pri nas »običaj«, so se dela zavlekla in po mukah in težavah je bila svečana otvoritev tržnice in s tem tudi naše ribarnice v drugi polovici junija letošnjega leta. V času rekonstrukcije tržnice so zaposleni v ribarnici v Puli prodajali ribo na improviziranih prodajnih pultih izven tržnice. Pogoji prodaje rib so bili skoraj nemogoči, vendar so zaposleni vse težave prestali v upanju, da bo v novih prostorih boljše in lepše kot prej. In tako tudi je.

Z obnovo puljske ribarnice smo naredili še en korak v naših načrtih za obnovo obstoječih ribarnic in izgradnjo novih, s katerimi bomo ponudbo rib izboljšali in približali ribo ter ribje proizvodne potrošnikom. V najbližji prihodnosti bomo morali obnoviti ribarnici v Piranu in Kopru, ki sta v zelo kritičnem stanju, planiramo pa tudi izgradnjo novih kombiniranih prodajalnih rib: klasično ribarnico in delikatesno prodajalno rib in ribjih proizvodov. Ta oblika prodajalnih rib naj bi bila naša bodoča usmeritev popolnejše ponudbe rib in ribjih proizvodov.

Prvo specializirano prodajalno za prodajo rib in pripravljenih ribjih jedi (razne ribje solate, marinirane ribe) ter pečenih rib smo v septembru odprli v Ljubljani za Bežigradom v sklopu trgovskega centra »Plava Laguna«. Prodajalno ribjih delikates v Ljubljani bomo podrobneje predstavili v naslednji številki Našega glasa.

Vladimir LUKEŽIČ

Poročilo o gradnji višinskega vodovoda

Poročilo o gradnji višinskega vodovoda, ki ga je obalna SIS za vodno oskrbo Koper dostavila vsem podpisnikom samoupravnega sporazuma o temeljnih plana, zajema glavne podatke o zbranih sredstvih vse od leta 1974, ko se je gradnja začela in glavne vrednostne ter količinske podatke o zgrajenih objektih in napravah na višinskem vodovodu po posameznih KS.

Prvi program gradnje višinskega vodovoda je bil izdelan leta 1970 ter popravljen (predelan) leta 1974, ko je dobil končno (današnjo) obliko in vsebino. Ta program je bil 1976. leta osnova plana razvoja vodne oskrbe 1976—1980 in plana 1981—1985. Gradnja višinskega vodovoda se je pričela 1974, ko smo začeli istočasno graditi:

— prečrpovalni sistem Pobegi—Čezarji—Pridvor, ki pokriva območja KS Pobegi—Čezarji, Pridvor, Marezige in Vanganel

— prečrpovalni sistem Rižana—Stepani—Gabrovica—Črni kal, ki pokriva območje KS Črni kal, razen vasi Črnotiče, Praproče, Dol, Hrastovlje, Bezovica in Loka

— prečrpovalni sistem Seča—Brest, ki pokriva Visoki Paracag (KS Sečovelje) in območje KS Dvori nad Izolo ter precejšnji del visokega predela KS Lucija.

Četrti prečrpovalni sistem Tomos—Šmarje se je gradil kasneje (1978) in bo pokrival celotno območje KS Šmarje ter KS Padna—Nova vas. Peti prečrpovalni sistem Slušnica—Gradin, ki je v gradnji, dobiva vodo iz sosednje Hrvaške in bo pokrival celotno območje KS Gradin in kasneje najbrž tudi del območja KS Gračišče.

Vsi našti prečrpovalni sistemi se gradijo in se bodo dograjevali po etapah in podetapah, ki pa morajo biti zaokrožene celote.

Zagotavljanje sredstev za gradnjo višinskega vodovoda je in je bilo po vsebini in načinu združevanja zelo raznovrstno.

Poročilo vsebuje natančno specifikacijo združevanja sredstev za gradnjo višinskega vodovoda po virih in letih, ki pa jo zaradi preobsežnosti ne navajamo v celoti temveč le rekapitulacijo združevanja sredstev po letih in rekapitulacijo po virih.

REKAPITULACIJA ZDRUŽEVANJA SREDSTEV PO LETIH:

1974	9.107.000 din
1976	7.866.192 din
1977	6.446.921 din
1978	11.210.198 din
1979	22.163.894 din
1980	30.658.882 din
1981	44.110.983 din
1982 (30. 6. 1982)	51.229.097 din
Vsega	182.793.167 din

REKAPITULACIJA PO VIRIH:

občine	2.253.000 din
Igralnica Casino	4.558.000 din
Rižanski vodovod	620.000 din
DD 1975-1980	68.037.641 din
Krediti KB	2.676.000 din
enodnevni zaslužek	20.766.706 din
prispevek OVS Primorske	5.910.000 din
1 oz. 2 dni/m ³ prodane vode	24.267.927 din
1 % od osnove BOD	52.712.662 din
drugi prispevki	991.231 din
Vsega	182.793.167 din

Za in na račun gradnje višinskega vodovoda je skupnost najela še 7.650.000 din dolgoročnih kreditov (10 let).

8.514.000 din kratkoročnih kreditov (1—2 leti)

Pri gradnji višinskega vodovoda so v letih 1974, 1977, 1978, 1979, 1980 ter 1981 sodelovali tudi pripadniki JLA, ki so po ocenah opravili za 59.968.688 din gradbenih del. Če od te vrednosti odštejemo vse stroške njihove namestitve, prehrane in druge stroške, potem znaša njihov delež čistih vrednosti preko 19.000.000 din.

Približen izračun čistih vrednosti je tudi za dela, ki jih že od 1977. leta opravljajo mladinske delovne brigade pri gradnji višinskega vodovoda.

REKAPITULACIJA VREDNOSTI OBJEKTOV IN NAPRAV PO POSAMEZNIH KS:

Črni kal	37.858.908 din
Pobegi—Čezarji	28.443.404 din
Pridvor	60.988.818 din
Dvori nad Izolo	16.922.859 din
Sečovelje	27.198.412 din
Šmarje	75.412.327 din
Vanganel	38.736.872 din
Marezige	34.881.362 din
Gradin	19.731.348 din
Padna—Nova vas	5.816.454 din
Lucija	2.657.718 din
Vsega	348.648.482 din

REKAPITULACIJA VREDNOSTI VSEH ZGRAJENIH OBJEKTOV IN NAPRAV

— Primarni cevovodi:	47.639 m = 139.712.290 din
— Sekundarni cevovodi:	74.607 m = 137.205.792 din
— Objekti: 37 kom =	71.730.400 din
Vsega	348.648.482 din

Do leta 1978 je letne plane gradnje višinskega vodovoda sestavljal (pripravljali) poseben odbor za gradnjo višinskega vodovoda, ki je bil ustanovljen že leta 1973 pri obalnem svetu in ki je deloval do ustanovitve SIS za vodno oskrbo, maja 1978. Strokovno je take letne programe izdeloval Rižanski vodovod. Ker so bili že v prvem sestavu v tem odboru tudi zastopniki posameznih podeželskih KS, so osnutke letnih planov obravnavale tudi podeželske krajevne skupnosti. Po letu 1978 je letne plane gradnje višinskega vodovoda skupaj z Rižanskim vodovodom pripravljala strokovna služba SIS.

Osnutek takih planov je bil en mesec v javni razpravi, na kar ga je dokončno oblikoval kot predlog odbor za gradnjo višinskega vodovoda pri SIS, sprejela pa skupščina SIS na obeh zborih.

Letne plane in poročila gradnje višinskega vodovoda je obravnavala vse od 1974. leta dalje tudi skupščina Obalne skupnosti Koper.

Obalna SIS za vodno oskrbo Koper

TRGATEV 1982 V TOZD KMETIJSKA PROIZVODNJA

Dejavnost TOZD Kmetijske proizvodnje Lucija je usmerjena v proizvodnjo grozdja in sadja. Od rodni intenzivnih nasadov, ki jih je skupaj v TOZD 150 ha, je vinogradov 90 ha ali 60 %. Ti so že precej stari in na več lokacijah z večjimi ali manjšimi nagibi. Zato je pretežno del vinogradov na terasah, ki so težavnejše za strojno obdelavo.

Kvaliteta pridelka je v TOZD običajno nadpovprečna, kar se odraža na dobri kapljici v TOZD VINAKOPER. Količina pridelka in kvaliteta grozdja sta si namreč v obratnem sorazmerju. Zaradi vinogradov v nagibih pridelamo na ha manj, toda kvalitetnega grozdja. Največ pridelamo Merlota 78 %, za njim sledijo Malvazija 16 %, Refoš 4 % in ostale sorte 2 %.

Letošnja trgatve je pričela 20. 9. 1982 s trganjem Malvazije na lokaciji Loret. Zaključili pa smo jo dne 13. 10. v Morerju. Za Malvazijo je dozorel Merlot, ki smo ga začeli trgati 23. 9., ter kot zadnji Refoš, katerega prve grozde smo obrali 29. 9.

Vreme nam je bilo skozi vso trgatve v glavnem naklonjeno. Bilo je sončno in precej toplo, razen v zadnjih nekaj dnevih, ko je občasno tudi deževalo. Od 23 dni trgatve je bilo 18 lepih dni, 4 dni pa je deževalo. Zaradi tega dežja kvaliteta pridelka ni bila ogrožena, saj se grozdna gniloba ni nikjer pojavila.

V trgatvi je sodelovalo dnevno okoli 50 ljudi. V povprečju smo na dan nabrali 24.000 kg, rekord pa smo dosegli 4. okt., ko smo spravili kar 38.230 kg grozdja. Poleg naših stalnih delavcev so trgali še priložnostni delavci, ter dijaki srednjih in osnovnih šol z območja Izole in Piran, kakor tudi delavci naših skupnih služb in TOZD. Posebna zahvala gre delavcem TOZD ZAČIMBA,

ki so nam veliko pomagali, saj so v 21 dneh obrali cca 6 vagonov grozdja.

Prav posebej se zahvaljujemo vsem članom DO HP »DROGA«, ki so nam pomagali pri trgatvi. Zahvaljujemo se tudi otrokom vseh šol za pomoč. Prav tako se zahvaljujemo tudi stalnim priložnostnim delavcem.

Med vsemi obralci se je najbolj izkazal Krmac Benito, delavec iz DG Sečovelje, ki je v 17 dneh nabral 12.576 kg.

Na koncu naj povemo, da smo v TOZD Kmetijska proizvodnja z letošnjo trgatvijo zelo zadovoljni, saj je bila količinsko in kakovostno nad povprečjem. Po planu smo predvidevali 45 vagonov pridelka, pridelali pa smo za 55,2 vagona. Z odškodnino za točo, ki nam je močno prizadejala zlasti Malvazijo smo dosegli pridelek 67 vagonov.

Marta GOSAR

Na svečani akademiji, ki je bila 18. 12. 1982 v portoroškem avditoriju v počastitev dneva JNA sta prejela priznanji tov. KRALJ Marcel: Red dela z rdečo zastavo in tov. FRANE TIČ Vinko: Red za vojaške zasluge s srebrnimi meči. Obe ma čestitamo za prejem visokih priznanj.

Povečanje proizvodnje ribjih izdelkov

O pripravljalnih delih — široki izkopi in rušitvena dela smo poročali v oktobrski številki tega glasila.

Izvedba pripravljalnih del terja predhodno izpraznitev prostorov, ki jih še zaseda TOZD DELAMARIS Izola za redno dejavnost. Izvajalec pripravljalnih del SGP STAVBENIK Koper je opravil skoraj vsa dela na sproščenih zemljiščih. Hribčka, na katerem je stala cerkva Sv. Petra, kmalu ne bo več. Z nasipavanjem tega materiala v morje pa nastaja nova površina, ki bo po končanih delih I. faze merila okoli 4.400 m² koristne površine za izgradnjo čistilne naprave in manipulacijske površine za pretovor ulova rib. Nasip je oddaljen od obstoječe obale do 55 m tako da je dosežena globina morja nad 5 m, kar je potrebno zaradi bodočega pristajanja ribiških ladij ob manipulacijski površini. Ta površina je odprta za smer najmočnejših vetrov, katerih jakost doseže do 90 km/h. Zaradi tega bo tudi v bodoče pristanišče za ribiške ladje na

dosedanji lokaciji. Zaščita obale bo opravljena za varnost pred valovi do višine 1,6 m.

Cez nekaj dni lahko pride do prekinitev del, če TOZD DELAMARIS ne sprostí prostorov, ki so predvideni za rušenje. Zaradi tega je bilo potrebno prijaviti dodatna pripravljalna dela v skupni vrednosti 7.940.000 din za:

- usposobitev nadomestnega skladišča v LUKI Koper, ki smo ga dobili od Zavoda za rezerve SR Slovenije v površini 4.530 m²
- ureditev pralnice za plastične zaboje za ribe
- ureditev platoja 4.000 m² v TOZD ŽIVILA za skladiščenje embalaže na prostem
- selitev mehanične in mizarske delavnice
- selitev arhiva
- demontaža stare in izdelava nove postaje za slanico
- ureditev črpališča za mazut
- izdelavo nadstrešnice za depo dnevne proizvodnje in drugo.

Za izvedbo gornjih del smo dobili kredit Sklada skupnih rezerv gospodarstva občine Izola v znesku 3.175.000 din za dobo 6 let in 7,5 % obrestni meri. Razliko 4.765.000 din bomo zagotovili iz lastnih sredstev.

Komisija za oceno investicij na obalno-kraškem območju Koper je o tej investiciji razpravljala 2. 12. 1982 in o njej dala pozitivno mnenje.

Z izvedbo dodatnih pripravljalnih del bodo dani pogoji za pričetek izvajanja glavne investicije. O njej pa kaj več v prihodnji številki.

Boris DEBELJAK

Ekonomski kotichek za neekonomiste

Zvezni izvršni svet je izdal že kar »kopicico« paketov ukrepov, ki posegajo na vsa možna področja življenja, odkar smo lahko prebrali zadnji naš kotichek, čeprav je bil topopisno obarvan.

Zal pa moram priznati, da ni bilo odmeva na objave, vendar se lahko tolažim, kajti mogoče ste bili tako zadovoljni, da ste bili »ob sapo«. Torej, če ponovno poudarim, za tiste, ki berejo naš kotichek prvič, da pričujoč članek nima nikakršnega namena po strokovnem poglobljanju, temveč celo nasprotno, na poljuben način opisati nek pojem ali stanje iz ekonomskega področja. V današnjem članku se bomo srečali s pojmom DEVALVACIJA in SEGMENT.

DEVALVACIJA je zmanjšanje vrednosti denarja v domači valuti napram tujim valutam, npr.: po zadnji devalvaciji dinarja moramo izdvojiti za nakup enega dolarja namesto 49 din (kot je bilo pred devalvacijo) 64 din (seveda, če bi ga lahko kupili). Nasprotno zunanje vrednosti denarja pa se notranja vrednost izraža v kupni moči na domačem tržišču, npr.: koliko lahko za določeno količino denarnih enot kupimo blagovnih ali storitvenih enot. S samo devalvacijo pa se spostavlja tudi ravnotežje med zunanjo in notranjo vrednostjo dinarja in to v primeru, ko zunanja vrednost denarja postane previsoka (na daljši rok) napram notranji vrednosti denarja, v obratnem primeru pa poznamo pojem REVALVACIJA.

DEVALVACIJA daje določeno spodbudo izvozu, saj izvoznik pridobi več domačih denarnih enot za enak izvoz, po drugi strani pa negativno vpliva na izvoz, kajti ta postane »dražji«. Pri tem pa bi še želel poudariti, da so pri sami devalvaciji potrebni še dodatni ukrepi, kot osnovni med njimi, preprečiti povečanje cen na domačem tržišču, kajti v nasprotnem primeru se učinki devalvacije izničijo, kot smo že bili večkrat priča v naši jugoslovanski stvarnosti.

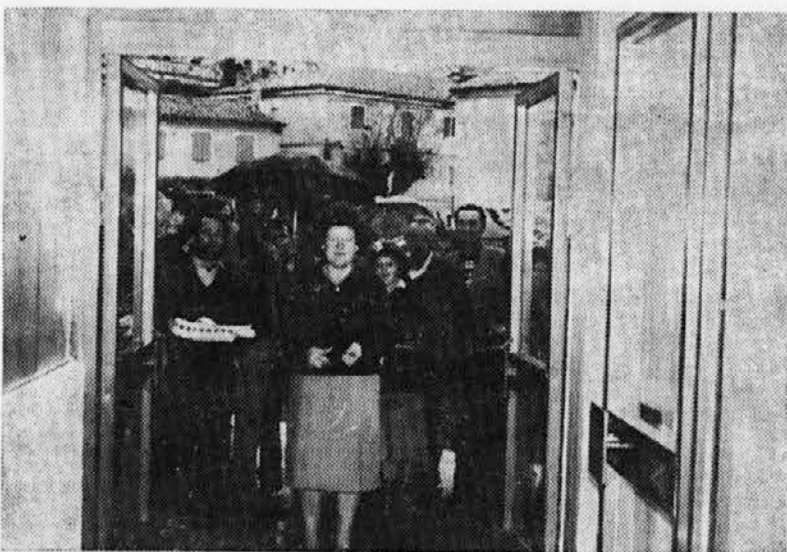
Pod pojmom SEGMENTACIJA tržišča pojmuje delitev potrošnikov (uporabnikov) na skupine, ki smo jih opredelili po določenih kriterijih. Med drugim so možni naslednji kriteriji:

- geopolitični: npr. potrošniki v Sloveniji,
- geografski: npr. potrošnik na vasi,
- demografski: npr. starost potrošnika, velikost gospodinjstva...
- socialno-ekonomski: npr. poklic, po dohodku...

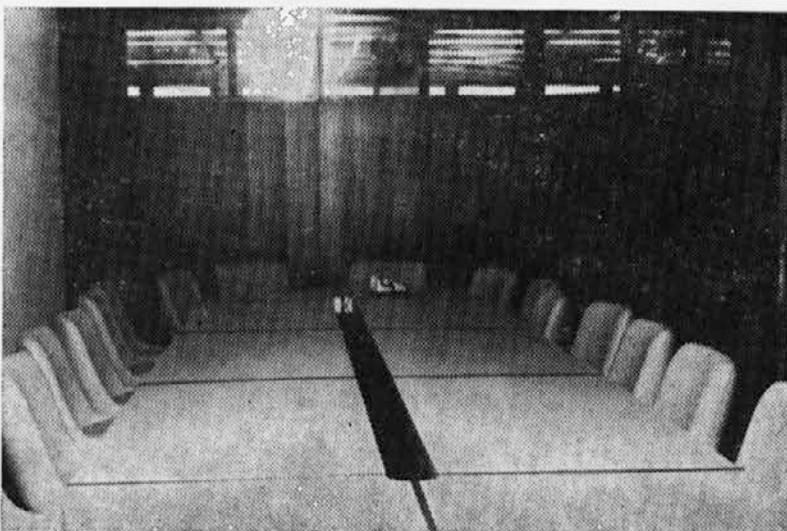
Kot primer bi navedel segmentacijo tržišča za proizvod Mešanica začimb za krvavico (ki pa je klavarno propadel — proizvod — iz drugih vzrokov ne pa zaradi napačno opredeljenega segmenta).

Omenjeni proizvod je bil namenjen vaškemu prebivalstvu na področju Slovenije, ki ima v svoji posesti prašiče, ki jih zakolje in del njih predela v krvavico (vzeti primer je poenostavljen zaradi boljše ilustracije).

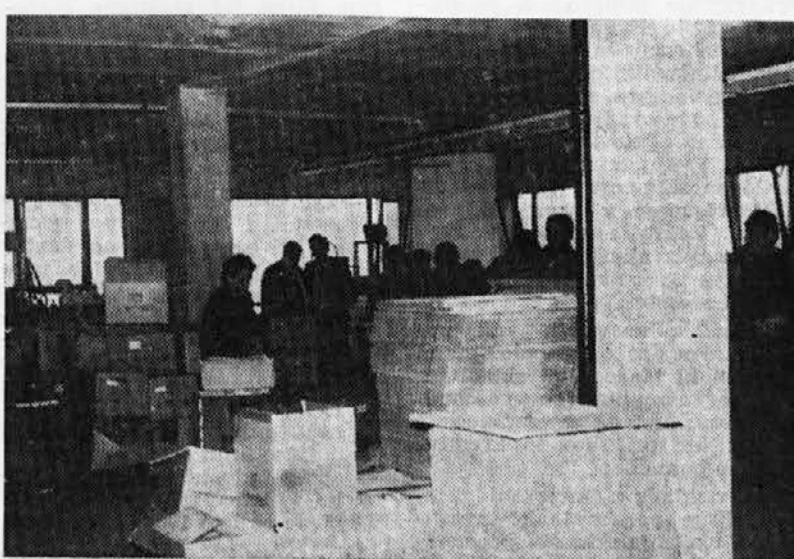
F. O.

V TOZD »Začimba« so slavje ob Dnevu republike popestrili z otvoritvijo novih prostorov. Trak je prerezala, po stažu v DO najstarejša delavka v TOZD tov. Marija Stibilj

V novi zgradbi: — sejna dvorana

Ogled novih proizvodnih prostorov

Resolucija o politiki izvajanja družbenega plana občine Piran za obdobje 1981—1985 v letu 1983

1. OSNOVE USMERITVE IN NALOGE DRUŽBENO-EKONOMSKEGA RAZVOJA OBČINE V LETU 1983

Izhajajoč iz zastavljenih ciljev in nalog sprejetih s srednjeročnim planom 1981—1985 in spremembe in dopolnitev dogovora o temeljnih družbenega plana občine Piran za obdobje 1981—1985 ter izhodišč dolgoročnega programa ekonomske stabilizacije se ob upoštevanju zaostrenih gospodarskih razmer opredeljujejo tudi za leto 1983 kot temeljni element razvojne politike občine, uresničevanje gospodarske stabilizacije ter izboljšanje plačilno in devizno-bilanca položaja Slovenije in države. Zato bo težišče aktivnosti družbeno-ekonomskega razvoja občine in vseh nosilcev planiranja v letu 1983 usmerjeno v naslednje naloge:

1.1. povečanje izvoza blaga in storitev zlasti na konvertibilno področje za zagotovitev in vzdrževanje zunanje likvidnosti in omogočanje nadaljnje gospodarske rasti. Povečanje izvoza storitev in blaga bo gospodarstvo doseglo z boljšimi in najracionalnejšimi oblikami izkoriščanja razpoložljivih kapacitet ter aktiviranjem vseh tistih zmogljivosti, ki lahko doprinesejo k večjemu deviznemu prilivu v gospodarstvu in turistično-gostinski dejavnosti;

1.2. povečanje proizvodnje hrane kmetijskih in živilskih proizvodov ter izboljšanje preskrbe prebivalstva. Kmetijsko proizvodnjo bomo intenzivirali tudi s pridobivanjem zemljišča, agro in hidro melioracijo, boljšo izrabo slabo obdelanih površin. Pospeševali vse oblike proizvodnega sodelovanja zasebnih kmetijskih proizvajalcev z združenim delom na osnovi dohodkovne soodvisnosti. Z letnim programom bo potrebno zagotoviti učinkovito in racionalno porabo sredstev za intervencije v proizvodnji hrane. SIS za preskrbo obalnega območja z osnovnimi proizvodi bo kot mesto dogovarjanja, povezovala in usmerjala vse nosilce preskrbe in potrošnike obalnega območja, kjer se vključuje tudi občina Piran.

1.3. učinkovitejšo gospodarjenje, prilagajanje proizvodnih programov tržnim razmeram, pospeševanje inovacij in racionalizacije dela, učinkovitejšo izrabljanje delovnega časa in zmogljivosti ter boljše povezovanje v proizvodno zaokroženo delovno in poslovno močnejše organizacije oziroma, poslovne skupnosti. Večje bo tako varčevanje v proizvodnji in porabi. Zaostri se bo odgovornost za izvajanje dogovorjenih nalog in gospodarjenje z družbenimi sredstvi;

1.4. usklajitev vseh vrst porabe z dejansko razpoložljivimi sredstvi in blagovnimi skladi ter krepitev akumulativne sposobnosti gospodarstva, za zmanjšanje inflacijskih pritiskov in krepitev izvozne ponudbe;

1.5. v skladu z omejevanjem investicijske porabe bodo investicijska vlaganja skladno spremembam in dopolnitvam planskih dokumentov usmerjena v razvoj

tistih dejavnosti in objektov, ki lahko neposredno in hitro dajejo izvozne rezultate (pomorstvo, turistično gospodarstvo, industrija);

1.6. zadrževanje rasti cen, kar zadeva pristojnost občine. Politika cen bo naravnana k odpravljanju nesorazmerij med cenami in k neposredni kontroli cen proizvodov in storitev, ki so pomembni za družbeno reprodukcijo ter osnovno potrošnjo občanov;

1.7. nadaljnje omejevanje zaposlovanja v gospodarstvu in negospodarstvu. Organizacije združenega dela bodo v samoupravnih sporazumih o usklajevanju načrtov zaposlovanja opredelile programe ukrepov za razreševanje problematike zaposlovanja, ob eventualnih organizacijskih in tehnoloških spremembah proizvodnje.

2. MATERIALNI OKVIRI RAZVOJA V LETU 1983

Družbenoekonomski razvoj v letu 1983 bomo uresničevali v zelo težkih okoliščinah zaradi zaostrovanja gospodarskih razmer v domačem in svetovnem gospodarstvu ter večje politične napetosti v svetu. Zaradi manjše gospodarske aktivnosti se zmanjšuje tudi svetovna trgovinska menjava, kar bo vsekakor vplivalo na razvojne možnosti pomorstva, ki ima precejšnji delež v družbenem proizvodu občine. Zaradi zaostrovanja razmer v svetu, bo manj možnosti za doseg ciljev v turističnem gospodarstvu, kar zahteva maksimalno angažiranje in vlaganje vseh naporov, da bi se doseglo povečanje izvoza storitev. V ekonomskih odnosih s tujino so glavne naloge v letu 1983 večji izvoz na konvertibilno področje. Zato se bo moralo cilj in nalogam, ki so opredeljene v zvezni in republiški resoluciji podrediti tudi gospodarstvo občine Piran. Vse TOZD — izvoznice storitev morajo za 1983 leto izdelati svojo usklajeno devizno bilanco in obenem opredeliti ukrepe za doseganje čim večjega izvoza v okviru TOZD, DO, SOZD iz svoje reprocelote.

Glede na doseženo stopnjo družbenoekonomskega razvoja občine Piran ter zaostrene gospodarske razmere, ob upoštevanju republiških predvidevanj in glede na obstoječo strukturo gospodarstva občine in razpoložljive zmogljivosti, bo v letu 1983 možno v občini Piran doseči naslednje okvirje razvoja:

- rast družbenega proizvoda v celotnem gospodarstvu (realno) za okoli 1,0 % nominalno pa za okoli 21,9 % (ob upoštevanju rasti cen za 20 %);
- rast fizičnega obsega turističnega prometa bo (ob zmanjšanem obsegu v letu 1982) po pričakovanih v 1983 znašala 12 %;
- nočitve domačih gostov za 4 %
- nočitve tujih gostov za 12 %
- obseg industrijske proizvodnje bo v letu 1983 večji za 5 % glede na leto 1982;

V letu 1983 opredeljujejo dokaj skromno stopnjo rasti družbe-

nega proizvoda v občini, ki bi jo naj doseglo gospodarstvo glede na znižano gospodarsko aktivnost in rast v letu 1982. Povečanje družbenega proizvoda gospodarstva občine, ki je izvozno usmerjeno, bo lahko doseženo z vsestranskim in čim bolj učinkovitim prizadevanjem za povečan izvoz blaga in storitev na konvertibilno področje. Povečanje je treba doseči v pomorskem gospodarstvu in turistično-gostinski dejavnosti in doseganjem vsak enakih rezultatov v dejavnosti industrije kot v letu 1982. Tudi v letu 1983 je pričakovati manjšo rast pri prodaji na domači trg — to enako velja za turizem, gostinstvo, trgovino in obrtne storitve.

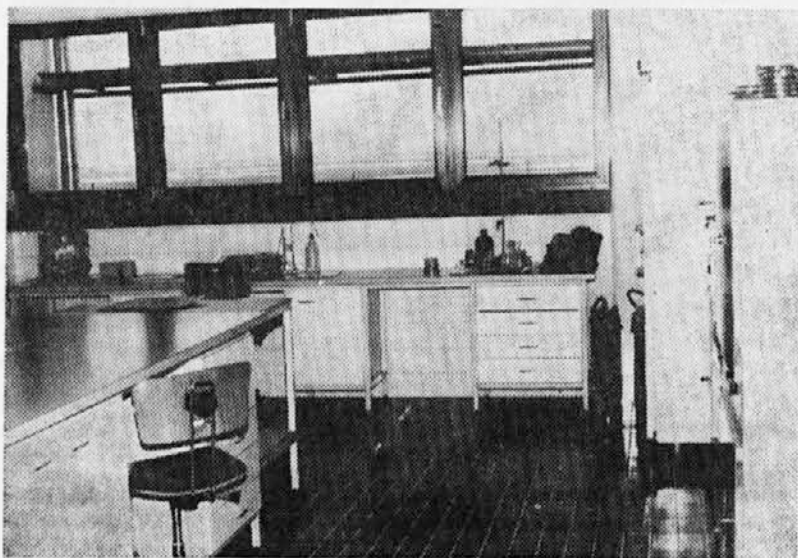
Izvoz na konvertibilno področje se bo v globalu povečal za 18 %.

Uvoz bo v letu 1983 znašal dolarjev. Pri uvozu surovin in reprodukcijskega materiala bodo imele absolutno prednost potrebe proizvodnje za izvoz in za osnovno oskrbo občanov. Možnost uvoza opreme bo dana tistim OZD, ki bodo dosegale največje in hitre neto devizne

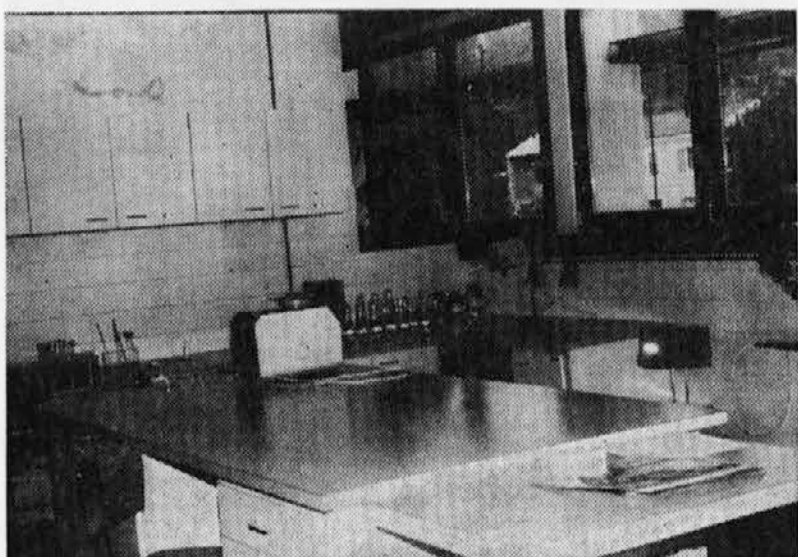
učinke ter prevzele večje planske obveznosti izvoza in deviznega priliva.

Za doseganje čimboljših rezultatov pri izvozu storitev se bo še nadalje podpiralo vsa prizadevanja, da se izvoz storitev opredeli kot izvoz blaga visoke stopnje predelave in da se v pozitivnem smislu reši problem deviznih dinarjev, kar bi izboljšalo materialni položaj pomorstva.

Na področju gostinstva in turizma bodo organizacije združene dela skupaj s pristojnimi organi sprejemale pravočasne ukrepe za povečanje konvertibilnega deviznega priliva. Pri tem bodo skupaj z Obalno-kraško turistično poslovno skupnostjo opredelile in usklajevale osnovne zvrsti turizma oziroma turistične ponudbe v občini (v poletni sezoni, zimski sezoni); pripravljale prodajne pakete DO gostinstva, sprejele dogovor o skupni prodaji kapacitet, z vključitvijo tudi zasebnih turističnih kapacitet, popestrile ponudbo, poskrbele ter uvedle boljšo organizacijo dela in zagotovile izboljšanje kvalitete storitev ter izvajale ostale aktivnosti po programu nalog za turistično sezono 1983.

V novi zgradbi — laboratorij

V kmetijstvu občine se bodo izvajale naloge opredeljene v Dogovoru o temeljnih družbenega plana občine in srednjeročnem planu. Glede na to, da je kmetijstvo opredeljeno kot prednostna dejavnost bodo v letu 1983 nosilci nalog na področju kmetijstva skrbeli in zagotavljali hitrejšo proizvodnjo vrtnin in pospeševali razvoj živinoreje ter pridelovanja sadja. Investicijska vlaganja bodo usmerjena za pridobivanje večjih površin namenjenih za pridobivanje vrtnin, pšenice in ostalih poljščin.

3. ZAPOSLOVANJE

Politika zaposlovanja mora biti povezana oziroma usmerjena k večjemu izvozu, večji storilnosti in boljšemu izkoriščanju družbenih sredstev.

Ob počasnejši gospodarski rasti v letu 1983 in zahtevi po racionalnem in produktivnem zaposlovanju se bo zaposlenost v občini povečala za okoli 0,5 % in to v gospodarstvu. V negospodarstvu to je v OZD družbenih dejavnosti, državnih organih in drugih skupnostih se število zaposlenih v letu 1983 ne bo povečalo. Prednost pri zaposlovanju bodo imeli mladi iskalci zaposlitve, s čimer se bo nadaljevala politika zaposlovanja pripravnikov in kadrovskih študentov. V delovnih organizacijah morajo preveriti usretnost kadrovske sestave in poskrbeti za njeno zboljševanje zaradi doseganja boljših delovnih rezultatov. Prav tako je potrebno tudi zaostri strokovno, družbenopolitično in delovno odgovornost poslovnih in drugih vodstvenih kadrov za uresničevanje izvoznih nalog, boljše gospodarjenje in izvajanje ključnih nalog.

V vseh sredinah je potrebno omejevati vse oblike dela izven rednega delovnega razmerja (delo po pogodbah, dopolnilno delo, nadurno delo ipd.).

Ob večjem uveljavljanju kvalitnih faktorjev gospodarjenja, boljši izrabi delovnega časa in doslednim izvajanjem nagrajevanja po delu in rezultatih dela bo produktivnost predvidoma porasla za 1 %.

4. RAZPOREJANJE DOHODKA IN OBLIKOVANJE SREDSTEV ZA OSEBNE, SKUPNO IN SPOŠNO PORABO

4.1. V cilju zagotavljanja skladnejših razmerij v razporejanju dohodka in krepitvi materialne osnove dela bodo sredstva za osebne dohodke v globalu rasla za polovico počasneje od rasti nominalnega dohodka oz. v skladu z določili dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1983. Raven in rast sredstev za osebne dohodke se bo v posameznih organizacijah združenega dela v gospodarstvu razlikovala glede na dosežene poslovne rezultate. Več sredstev za osebne dohodke bodo lahko namenile tiste organizacije združenega dela, v katerih bodo poslovni rezultati odraz večje produktivnosti, večjega izvoza na konvertibilno področje, znižanja stroškov poslovanja in boljšega izkoriščanja poslovnih sredstev.

Sredstva za osebne dohodke delavcev v organizacijah združenega dela družbenih in drugih negospodarskih dejavnosti bodo rasla v skladu z dogovorjenimi pro-

grami za 1983 leto in v skladu z rastjo sredstev za OD v gospodarstvu občine. V globalu bo zagotovljena rast največ do rasti sredstev za osebne dohodke v gospodarstvu.

Potrebno bo hitrejšo izoblikovanje in izvajanje kriterijev nagrajevanja po delu, z boljšim vrednotenjem proizvodnega in ustvarjalnega dela ter pospešeno odpravljanje neopravičenih razlik v osebnih dohodkih iz preteklih let.

4.2. Sredstva za zadovoljevanje skupnih potreb (družbene dejavnosti), ki se oblikujejo s svobodno menjavo dela bodo v globalu rasla za 12 % oziroma za polovico počasneje od nominalne rasti dohodka. Rast sredstev bo po dejavnostih različna, glede na dogovorjene planske prioritete. Samoupravne interesne skupnosti so dolžne opraviti v letu 1983 selekcijo med posameznimi programi, glede na materialne možnosti prilagoditi standarde in normative ter racionalno gospodariti z družbenimi sredstvi. Preprečiti prelihanje sredstev za OD in skupno porabo iz sredstev za materialne stroške. Da bi se zagotavljalo uresničevanje pravic in razvoj družbenega standarda, morajo Samoupravne interesne skupnosti preveriti in uveljaviti možne načine večje sodelave obččanov pri pokrivanju dela stroškov za storitve družbenih dejavnosti. Pri planiranju sredstev skupne porabe za leto 1983 je osnova za 1982 leto dogovorjena poraba (izhodiščna osnova). V letu 1983 ne bo možno zagotavljati nobenih sredstev za nove investicije, razen sredstev samoprispevka združenih sredstev amortizacije OZD in za pokrivanje starih obveznosti (anuitete).

4.3. Sredstva za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb bodo rasla nominalno za 12 % oziroma za polovico počasneje od nominalne rasti dohodka. Občinski upravni organi bodo kot osnovo za določanje obsega sredstev za njihovo delo uveljavljali kriterije in normative sprejete na podlagi realnejše ocenitve potrebnega obsega dela.

Na področju davčne politike bomo dosledno ugotavljali davke na dohodke občanov iz vseh virov ter skrbeli za dosledno izterjavo.

Pri opredeljevanju obsega sredstev splošne porabe za leto 1983 je izhodiščna osnova leta 1982 dogovorjeni obseg splošne porabe v občini.

5. OSNOVNA OSKRBA OBČANOV

Z uresničitvijo zastavljenih nalog v tej resoluciji bo v letu 1983 zagotovljena redna oskrba trga z osnovnimi življenjskimi proizvodi (jedilno olje, moka, meso, sladkor, pralni prašek, itd.).

V letu 1983 je potrebno povečati blagovne rezerve v organizacijah združenega dela in občini, predvsem si morajo ustvariti svoje blagovne rezerve organizacije združenega dela s področja gostinstva in turizma in s povezovanjem z dobavitelji zagotavljati potrebne količine prehranbenih artiklov (meso v živem in drugo). Da bi se lahko zagotovilo izboljšanje preskrbe občanov s posameznimi osnovnimi življenjskimi proizvodi in pravočasno intervencijo, je potrebno povečati

stopnjo za namensko združevanje sredstev za intervencije v kmetijstvu in porabi hrane od 0,20 % na 0,50 %.

Med poletno turistično sezono je treba razširiti trgovsko mrežo s kioski in stojnicami.

S samoupravnim združevanjem sredstev je treba zagotoviti prostore za hrambo občinskih blagovnih rezerv in za rezerve OZD.

6. INVESTICIJE

Investicijska poraba se bo v letu 1983 gibala v okviru materialnih možnosti. Nadaljevalo se bo z izvajanjem investicij načrtovanih s srednjeročnim planom ter spremembami in dopolnitvami srednjeročnih planskih aktov. V skladu s politiko omejevanja investicijske porabe bodo naložbe usmerjene v razvoj turizma, pomorskega prometa in kmetijstva. Organizacije združenega dela bodo lahko izvajale le tiste investicije, ki bodo zadovoljile dogovorjenim kriterijem prestrukturiranja in tako dobile soglasje pristojnih komisij za oceno investicij.

Temeljne organizacije združenega dela predvidevajo za leto 1983 naslednji obseg investicij din.

Na področju negospodarstva bo v letu 1983 le nekaj investicij: (Navedene bodo v predlogu resolucije, sedaj so še v preverjanju pri nosilcih planiranja).

7. DRUGE NALOGE

V letu 1983 morajo vsi nosilci planiranja v občini v smislu kontinuiranega planiranja izpeljati tudi stopke za spreminjanje srednjeročnih planskih aktov.

8. NALOGE IN UKREPI ZA URESNIČEVANJE RESOLUCIJE

Organizacije združenega dela bodo s svojimi letnimi programi konkretno opredelile ukrepe in naloge varčevanja s surovinami, premateriali in energijo.

Za doseganje opredeljene rasti izvoza bodo organizacije združenega dela s področja gostinstva in turizma zagotovile usklajeno celovito in pestro turistično ponudbo, ki bo prispevala k povečanju konvertibilnega deviznega priliva.

Na področju kmetijske proizvodnje bo potrebno sprejeti letni program proizvodnje in odkupa kmetijskih proizvodov, mleka in mesa, pravočasno zagotoviti potreben reprodukcijski material, vključevati neobdelane površine v organizirano družbeno proizvodnjo. V skladu z zakonom o intervencijah v proizvodnji hrane se bodo združevala sredstva za vzpodbujanje proizvodnje in odkup.

Vse organizacije združenega dela in skupnosti bodo dajale večji poudarek raziskovalnemu delu in vključevanju njihovih dosežkov v prakso.

V skladu s programom oblikovanja občinskih blagovnih rezerv bomo v okviru materialnih možnosti povečevali rezerve živil in drugih proizvodov, pomembnih za delovne ljudi in občane.

Zaradi zaostrenih pogojev gospodarjenja so organizacije in skupnosti dolžne sproti analizirati izvajanje sprejetih letnih pla-

nov poslovanja in takoj sprejemati ustrezne ukrepe.

Samoupravne interesne skupnosti družbenih dejavnosti bodo tekoče spremljale in usklajevale prispevne stopnje z doseženo rastjo dohodka in resolucijskimi usmeritvami.

Organizacija združenega dela Splošna plovba, TOZD Hoteli Bernardin in TOZD Komunalne dejavnosti in družbenopolitična skupnost si bodo še naprej prizadevali za odpravo vzrokov izgube in izboljšanje pogojev poslovanja, ki bodo omogočili doseganje uspešnejših finančno-poslovnih rezultatov.

V skladu s srednjeročnimi usmeritvami razvoja splošne ljudske obrambe in družbene samozastite ter potrebami in možnostmi si bomo prizadevali za nadaljnjo krepitve samozastite, varnostne in obrambne pripravljenosti ter ustrezno usposabljanje delovne ljudi in občane.

9. SPREMLJAJOČI DOKUMENTI

Spremljajoči dokumenti te resolucije so:

- plan zaposlovanja (Skupnost za zaposlovanje);
- programi samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti in materialne proizvodnje;
- dogovor o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1983;
- naloge in aktivnosti na področju turizma za povečevanje tujkega turističnega prometa in s tem doseganje večjega deviznega priliva;
- dogovor o izvajanju politike splošne porabe na ravni občin;
- dogovor o usklajevanju davčne politike občin v SRS;
- usklajeni plani organizacij združenega dela v SISEOT;
- naloge, ukrepi in aktivnosti za povečanje proizvodnje hrane v letu 1983;
- proračun občine.

Vse naloge navedene v teh dokumentih so prav tako pomembne kot naloge v resoluciji, ne glede na to ali so v resoluciji povzete.

IZ GRADIVA ZA OBČINSKO SKUPŠČINO

ZAHVALA

Ob smrti mojega očeta Antona JURISEVIČ se zahvaljujem sodelavcem iz DE prodaja in nabava ribe pri TOZD »Blagovni promet« za darovano cvetje in izrečene besede sožalja.

Albert JURISEVIČ

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi moje drage mame ANE LAKOŠELJAC se iskreno zahvaljujem sodelavcem in sodelavkam TOZD »DELMARIS« Izola za podaritev venca in za izrečene tolažilne besede ter vsem, ki so jo spremljali na zadnji počitek.

Zalujoči: Milan Lakošeljac z družino in ostalo sorodstvo

TOZD »Živila« - PE Pula

Med poslovnimi enotami TOZD »ŽIVILA« je tudi PE v Puli. Obsega skladišče s priročnimi skladišči, štiri trgovine in 20 prodajnih mest na tržnici, kar predstavlja 80 % vseh prodajnih mest na tržnici.

Leta 1972 je PE prevzela KZ Izola od Kmetijskega kombinata Ptuj. Takrat je bilo v tej enoti zaposlenih 16 delavcev. Po združitvi leta 1977 je PE postala del TOZD »ŽIVILA«. Danes je v tej enoti (v skladišču in 4 trgovinah) 49 zaposlenih. Da fluktuacija delavcev ni velika priča število jubilarov (8), ki so prejeli priznanja za 10 let zaposlitve pri DROGI.

Do nedavnega so delavci v Puli delali v starih skladiščnih prostorih. Zaradi neprimernosti prostorov so bili sedeži priročnih skladišč večkrat premeščeni tako, da je poslovanje lahko potekalo nemoteno. Junija 1981 so delavci TOZD »ŽIVILA« pristopili k rekonstrukciji tržnice v Puli in si s tem zagotovili boljše in bolj zdravo delo na tržnici. Pristopili so k sofinanciranju tržnice v Puli po podpisani pogodbi TOZD »ŽIVILA« in Veletržnica Pula v Puli. Z izgradnjo investicije so pričeli v začetku letošnjega leta in končali avgusta letos, ko so se delavci tudi dokončno preselili v nove prostore.

Devetmesečni rezultati poslovanja PE Pula tokrat niso bili najboljši. Vzrokov za izgubo (60 milijonov) je bilo več.

Eden od najmočnejših vzrokov je marža, ki je zakonsko določena in iz katere se krijejo vsi stroški. Le-ti pa skoraj v celoti pokrivajo maržo.

Naslednji je ta, da so se v tem letu delavci PE morali trikrat seliti in se je zato dejavnost vršila s precejšnjimi težavami. Kljub temu, da novih prostorov še niso uporabljali, so morali plačevati za njih visoko najemnino.

In ne nazadnje, konkurenca pri veleprodaji je velika.

Prav tako je velika konkurenca na tržnici, pa čeprav je večji del prodajnih mest last TOZD »ŽIVILA«. Predstavlja pa tržnica le dopolnitev veleprodaje.

Novi pogoji dela bi morali po vseh pravih močno vplivati na izboljšanje poslovanja, kar pa bo mogoče ugotoviti v naslednjih mesecih. V to so prepričani predvsem delavci PE Pula, ki so na zboru delavcev žalostno ugotovili, da se ves njihov vložen trud zaradi že prej omenjenih vzrokov ne more poznati pri 9-mesečnem poslovanju.

Majda VLACIČ

Med skupino jubilarov je tov. Ivan Stipančič, prejemnik jubilarne nagrade za 30 let dela v Drogi

Jubilanti TOZD Delamaris — vedno v večini

30—20—10

25. novembra je v menzi TOZD »Argo« prejelo jubilarne nagrade za leto 1982 165 delavcev naše DO. 79 delavcev je prejelo nagrado za 10 let dela, 83 delavcev za 20 let in trije za 30 let dela v Drogi. Slavje ob podelitvi je bilo skromno, primerno za današnje čase. Z nekaterimi prejemniki priznanj sem poklepala in rade volje so obudili spomin na prva leta zaposlitve.

Tov. Giachin Bruno: »Leta 1950 sem se zaposlil v DO »Riba« kot referent za nabavo ter za uvoz in izvoz ribe. Pred tem pa sem bil kot referent za ribarstvo zadolžen za promet z ribo za celotno obalno področje. V prvih letih moje zaposlitve v DO »Riba« so bili problemi, s katerimi smo se morali ukvarjati, drugačni od današnjih. Ribiško floto je bilo treba šele ustvariti. Pred tem so bile ribiške ladje le zadružne. Plule so le ob obali in lovile na primitiven način. Primanjkovalo je ljudi, kajti domačini so odhajali čez mejo in smo morali iskati nov mlad kader. Takrat je moralo biti na ribiški ladji 10 do 11 ljudi, kljub temu da so bile ladje manjše od današnjih. Oprema na njih je bila stara.

Ukvarjali smo se tudi s problemi prodajne mreže. Ribarnice ni bilo. Posredovati smo morali pri občinskih skupščinah, da smo jih nekaj odprli na obali. Najlepše trenutke v DO pa sem preživel takrat, ko sem bil leta 1952 imenovan za predsednika 1.

delavskega sveta. Kakor pri meni, tako tudi pri ostalih članih DS in tudi DO je bil občutek odgovornosti močan, delovna vna je bila velika.

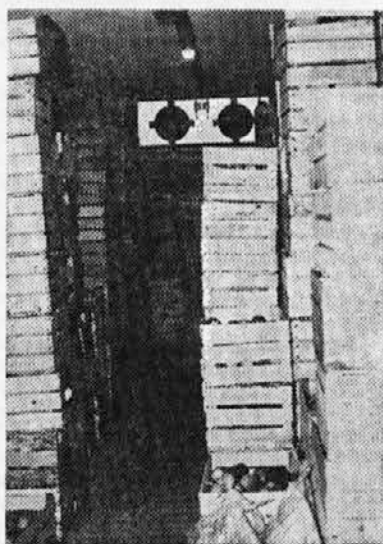
Danes je drugače, imamo novo ribiško floto, sodobno opremljene ladje, številne ribarnice, ki ponazarjajo prehojeno pot v tridesetih letih. V vseh teh letih sem se v kolektivu dobro počutil in kot pripadnik italijanske narodne manjšine nisem naletel na kakršnokoli razlikovanje.

Nagrado za 30 let dela v naši DO sta še dobila tov. Stipančič Ivan iz TOZD »Riba« in tov. Pahor Alojz iz TOZD »Soline«.

V tozdu »Delamaris« sem nekaj besed spregovorila s tov. Vrtinik Marijo, ki je v »Delamarisu« zaposlena že 20 let. Doma je iz Ptuja in se je v TOZD zaposlila 16. 1. 1962. Med čiščenjem »skuše« je omenila, da je bilo v prvih letih zaposlitve vzdušje med sodelavci pristnejše, prijateljsko. Danes, pravi, smo vsi bolj nerovni, neprizanesljivi eden do drugega. Delno so za to krivi nizki osebni dohodki, ki so vsakakor prenizki za delo, ki ga opravljamo. Enakega mišljenja je bila njena sodelavka Antič Marica, ki je prejela priznanje za 10 let zaposlitve v »Delamarisu«.

In tako bi lahko obujali spomine z vsemi prejemniki jubilarnih nagrad in prav gotovo bi izvedeli veliko zanimivosti, doživetij, lepih in slabih, kar bi naše bralce zanimalo. O tem moramda kaj več drugič.

M. V.

V hladilnici

Pred hladilnico

Na tržnici v Puli

Kenijci v »Drogi«

V petek, 19. 11. 1982 je prispela na obalo 7-članska uradna delegacija iz Kenije. Vodil jo je g. I. H. OKWANYO, minister za trgovino v Keniji. Ostali člani delegacije so bili:

E. KOTUT — direktor trgovske korporacije KNTD, N. A. K. KIS-PAHAJ — stalni sekretar v ministrstvu za trgovino, M. M. BATHA — iz ministrstva za kmetijstvo, Dr. BARWE — direktor oddelka za zunanjo trgovino v ministrstvu za trgovino, M. N. MIRIJE — uslužbenec v ministrstvu za trgovino, g. KIMANI — ambasador Kenije v Parizu.

Delegacijo sta spremljala jugoslovanski ambasador v Keniji tov. ŽAGAR in član ZIS tov. Živorad KOVAČEVIĆ. Iz Ljubljane pa so z delegacijo prispeli tudi predstavniki SOZD HP. Pred tem je bil g. I. H. OKWANYO v Jugoslaviji maja 1980, ko je v imenu predsednika Kenije MOI-a vodil delegacijo na pogrebu tov. TITA.

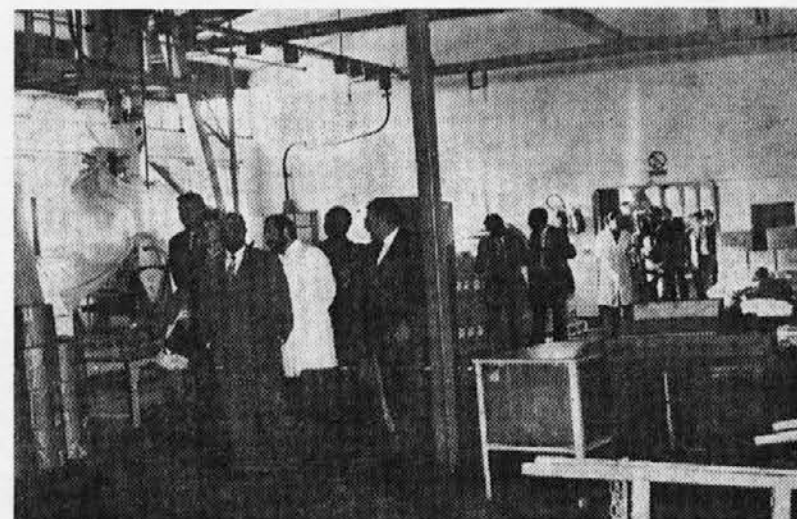
Po ogledu vinske kleti DO »Agraria« v Kopru je delegacija nadaljevala pot v Izolo. V TOZD »Delamaris« so si ogledali predelavo ribe, izdelke TOZD »Delamaris« in TOZD »Argo«. Izdelke so tudi degustirali. Sledil je obisk TOZD »Začimba«, proizvodnje začimb in čajev. Med potjo v lucijsko marino, kjer se je obisk zaključil, so si gostje ogledali soline.

Z gosti iz Kenije so se predstavili naše DO pogovarjali predvsem o možnosti sodelovanja, o možnostih plasiranja naših artiklov na kenijskem tržišču in o tem, kakšne bi bile možnosti za uvoz nekaterih, za nas zelo pomembnih artiklov — (kava, riž, fižol...) iz Kenije.

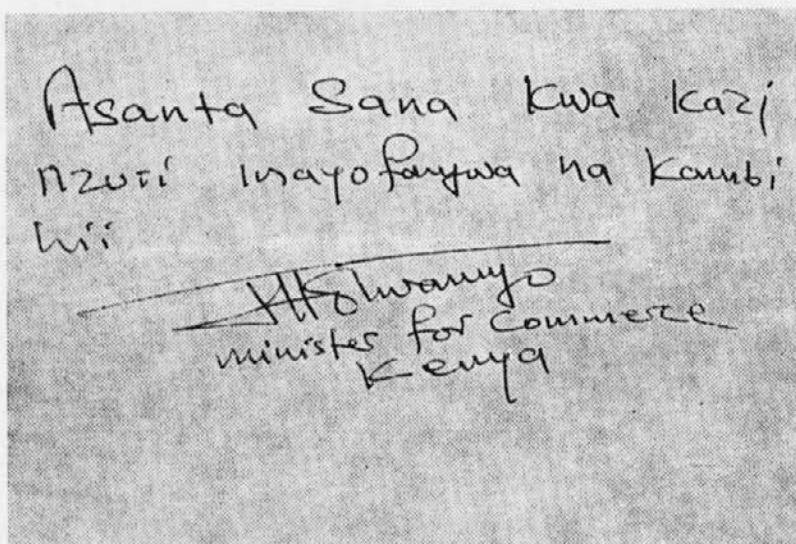
V neuradnem delu pogovora gostje niso pozabili na delavce Droge. Minister za trgovino — I. H. OKWANYO je bralce našega glasila takole pozdravil:

Degustacija proizvodov TOZD Delamaris in TOZD Argo

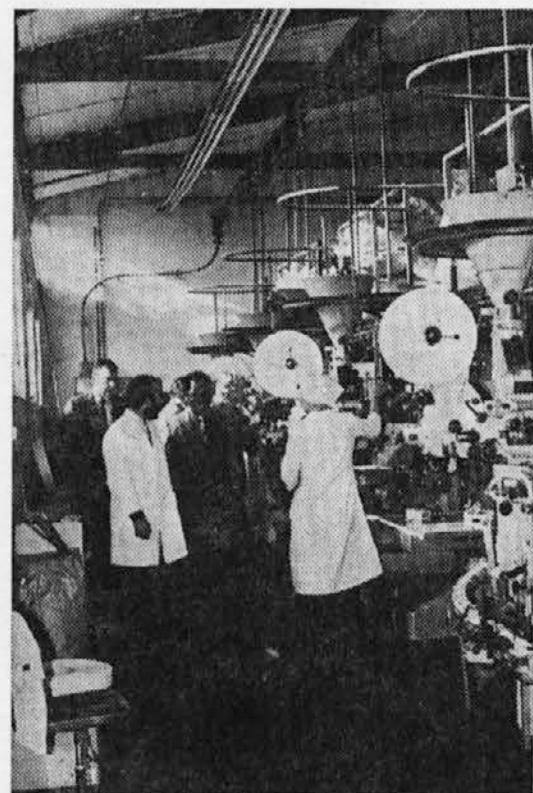

V TOZD Začimba

Po kosilu so se gostje odpeljali v Zagreb, od koder so naslednji dan nadaljevali pot v Zenevo na

sestaneke ministrov za trgovino v okviru mednarodne organizacije za trgovino GATT.

Ogled proizvodnje TOZD Začimba

V začetku meseca decembra so obiskali našo DO slušatelji POLITIČNE SOLE CK ZKS iz Ljubljane. Po ogledu proizvodnje v TOZD Delamaris je bil s slušatelji in profesorji, ki so strokovno ekskurzijo vodili ter strokovnimi delavci v TOZD organiziran razgovor.

Kasneje je bilo gostom omogočeno, da so se odpeljali na krajši izlet z ribiško ladjo TOZD Riba.

Udeleženci strokovne ekskurzije na obalo so bili sprejema v HP DROGI izredno veseli. To potrjuje njihova zahvala:

Slušatelji in učiteljski zbor politične šole CK ZKS Ljubljana se iskreno zahvaljuje kolektivu HP Droga Portorož za pristen sprejem, še posebno delavcem TOZD Delamaris in TOZD Riba.

Obenem želimo srečno in uspešno poslovno leto 1983.

POLITIČNA SOLA CK ZKS Ljubljana

NOVOLETNA DARILA

Iz dobro poučenih virov smo izvedeli, kakšna darila bo prinesel dedek Mraz ob koncu starega leta:

- vsem članom DO: rezultate referenduma
- članom KPO: tri tone aspirinov (kar nam daje slutiti, da ne bodo še izgubili glave)
- ribiški floti: uvožene črve za vabo
- DE Zunanja trgovina: pristen pozdrav SISEOT
- vsem direktorjem TOZD: meteorološko pripravo za ugotavljanje v katero smer piha veter
- trgovskim potnikom: vozne rede vlakov in avtobusov
- marketingu: ducat priročnikov o sodobnem opremljanju pisarn
- DE Nabavi in DE Prodaji: Pavlihovo pratiko s koristnimi nasveti
- DSSS: ploščo s popevko: Pa jaz gospod, pa ti gospa...

Vsem občanom mille naše domovine pa še poseben darilni paket presenečenj, katerega prejmejo šele po praznikih.

S. POŽAR

0 silvestrskih lažeh

No, leto je spet naokrog in bliža se silvestrovo. To ni samo najdaljša noč v letu, to je obenem tudi noč, ko ljudje kar tekmujejo med seboj, kdo se bo večkrat in bolj debelo zlagal (govorim iz lastnih bridkih izkušenj!). Že res, da bolj ali manj lažemo sleherni dan, toda na silvestrovo se laže trumoma. Resnično mi ni jasno, zakaj so naši dedje (spet zvrčam krivdo na druge, ampak tako je) prav zadnjo noč v letu izbrali za nemarno roganje resnici v obraz. Namesto da bi bili v tako pomembnih urah odkritosrčni in neskončno plemeniti v svoji resnicoljubnosti, raje stresamo laži, da se kar tema dela. Zanimivo je, da smo prva žrtev tega hlastnega laganja prav mi sami. Pogledamo se v zrcalo in obraz nam žari od zanosa, ko si rečemo: »Tako, jutri je Novo leto in konec bo z vsem trapastim! Pobiljšal se bom, postal v službi natančen in delaven, ne bom več hodil na pijačo med delovnim časom, doma pa me sploh ne bodo več prepoznali, drug človek bom!« No, rada bi poznala tistega, ki se ob koncu praznikov še spomni na tako izjavo! Ali ne bi bilo bolj pošteno do nas samih, da bi si rekli: »Jutri je Novo leto — in kaj zato? Jaz si nisem izmislil koledarja in je torej zaradi ušive spremembe datuma čisto vseno, ali ostanem še naprej packa ali ne!«

Bilo bi nadvse kratkočasno, ako bi razigran škrat zacopral na silvestrsko noč tako, da bi vsi govorili le resnico! Potem bi slišali v siju novoletnih sveč take pogovore med možem in ženo, ki bi si nazdravljala s penečim vinom: »Draga, letos pa ne bom več hodil iz službe šele ob sedmih zvečer ampak šele takrat, ko me bodo vrgli iz gostilne. In krznen plašč si izbij iz glave, saj bi bila videti v njem še bolj zavaljena!« In ona bi se mu nežno zazrla v oči, rekoč: »Oh, dra-

gi, tudi jaz te letos ne bom več kar naprej žrla zaradi družbe in kegljanja ampak te bom kratkoma začela obmetavati z vsem, kar mi bo prišlo pod roko. In če mi ne boš kupil krznenega plašča, bom ušla z inkasantom!« Ljubeznivi sosedje bi si na hodnikih takole voščili: »Sosed Jaka, upam, da vam bo letos crknil pes, ki stalno zakopava kosti v moje vrtno gredico in da bo vašemu smrkavcu razneslo gramofon!« In odgovorjeni bi prisrčno stresli ponujeno roko in odvrnili: »Jaz pa vam želim, da bi zjutraj odhajali v službo brez gromovitega treskanja z vrati in topotanja po stopnicah ter da bi se vaša baba naučila vračati, kar si sposodi pri nas!« Kako bi si voščili sodelavci, nadrejeni in podrejeni v delovnih organizacijah — ne, tako bujne domišljije v resnici nimam, mislim pa, da bi marsikje prišlo do neslutnih katastrof.

Kakorkoli, drug drugemu obetamo novo, drugačno življenje, ostajamo pa zmeraj pri starem, kar je jasen dokaz, da smo čisto običajna človeška bitja, ki sicer včasih zahrepenijo priti iz svoje kože, pa se vendarle v njej kar dobro počutijo in jim je najdražja, ker jo najbolj poznajo. Navsezadnje drugače niti ne more biti. Obljubimo si to in ono in verjamemo v obljube. Če ne bi verjeli, ne bi ničesar pričakovali in bi bili na ta način ogoljufani za nekaj tako vznemirljivega kot je pričakovanje, ki je lahko lepo in toplo, čeprav smo morda na koncu malo razočarani.

S. POŽAR

POMANJKLJIVO

Tanja si je na višini prs na levi strani majice naštekala svoje ime. V avtobusu jo je neki mladenič opazoval, nato pa rekel:

— In, kako je ime drugi?

Ne denarnice, tisto kar je v torbi

NOVOLETNI KVIZ

Dragi sodelavci, letos uredniškemu odboru na žalost ni uspelo prepričati kogarkoli, da bi vas osrečil z novoletno križanko. Ker pa zadnja številka v starem letu ne more biti brez ugank, smo našli drugo rešitev: dvanajst vprašanj s področja umetnosti, zgodovine in splošne razgledanosti, nekakšen nagradni kviz torej. Vprašanja niso težka, prepričani smo, da bo marsikdo kot bi mignil napisal odgovore, kdo drug bo morda posegel po leksikonu ali slovarju tujk, vprašal bo soseda ali pokukal v sinov šolski učbenik. Navsezadnje je prav to namen tega kviza: naj človek spet malo brska po knjigah, išče in lušči iz njih že napol pozabljeno znanje in letnice kot v šolskih časih, sedi in tuhta nekaj, kar nima nobene zveze s službo, preskrbo s plinom in porabo elektrike, nekaj, kar ga bo za urico in pol prestavilo v mirni, tihi svet ustvarjalnosti in mu morda (vsaj nekaterim) pokazalo že pozabljen ali skoraj opuščen način porabe prostega časa.

Reševanje je preprosto: na list papirja napišite zaporedne številke vprašanj in poleg njih pravilne odgovore. Ne pozabite na vaše ime in priimek, delovno mesto in TOZD! List vtaknite v ovojnico in jo vrzite v poštni nabiralnik za Naš glas ali pa jo po kurirju pošljite DSSS — Tov. Majda Vlačič. Pri nagradnem žrebanju bomo upoštevali vse pravilne rešitve, ki bodo prispele na omenjeni naslov do 31. 1. 1983. Nagrade bodo seveda stabilizacijske, saj poznate tisti pregovor: majhna darila utrjujejo prijateljstvo... Želimo vam obilo veselja in novih odkritij ob brskanju za podatki. Pravilne rešitve in imena nagrajencev bomo objavili v naslednji številki.

1. V bogati zakladnici Verdijevih del je ena sama komična opera. Kakšen je njen naslov?
2. Kako je skladatelj P. I. Čajkovski poimenoval svojo 6. Simfonijo?
3. Kdo je avtor znamenite glasbene stvaritve Sonata v mesečini?
4. Katerega leta je izšla prva slovenska tiskana knjiga in kdo je njen avtor?
5. POET TVOJ NOV SLOVENCEM VENEC VIJE... To je prvi verz pesniške stvaritve, ki ji ni primerjave v slovenski književnosti. Kdo je avtor in kakšen je naslov stvaritve?
6. Slovenski pesnik Oton Župančič je v času med obema vojnama objavil tragedijo v verzih, epizodo iz življenja celjskih grofov. Kakšen je naslov tega odrskega dela?
7. Katerega leta se je začela velika francoska revolucija, ki je prignala pod giljotino kralja Ludvika XVI.?
8. Katerega leta se je odigrala na Dunaju »marčna revolucija«, imenovana tudi »pomlad narodov«, ki je strmoglavila takratnega prvega ministra Metternicha in njegov sistem?
9. Prvo zasedanje jugoslovanske Ustavodajne skupščine je bilo 29. 11. 1945, na obletnico II. zasedanja AVNOJ v Jajcu. Ta skupščina je kasneje tudi izglasovala našo prvo Ustavo po vojni. Katerega leta je bilo to?
10. Napišite slovenske izraze za naslednje tujke, ki zadnje čase kljub bogastvu slovenskega jezika zelo pestijo pošteno domačo besedo:
 - EKSCES
 - NONSENS (in ne morda NONZUS ali NONZES, kot slišim nekatere nepoučene ljubitelje pačenja tujk!)
 - RESTRIKCIJA
 - KORIGIRATI
 - KONFUZNOST
 - APELIRATI
 - APLICIRATI
 - BLAMIRATI
 - DETAJL
 - FORMULIRATI
11. »Trenta, ta največjačnejša in najbolj samosvoja vseh dolin, me je na mah osvojila!« To so besede že umrlega znanega hribo-lazca in pisatelja, tujca, ki je koncem preteklega stoletja ponesel v svet glas o lepoti te naše doline. Hvaležni Trentarji so mu postavili spomenik ob vznožju vzpona na Vršič. Njegova dela imamo tudi v slovenščini. Kdo je bil ta ljubitelj gorã?
12. Kateri francoski znanstvenik je izumil in tudi uspešno prvi uporabil cepivo proti pasji steklini?

S. POŽAR